

AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN WEEKLY

NO. 29 (429)

JULY - LIEPOS 19 2008

KAINA \$1,50

Iš užsienio lietuvių pilietybę V. Adamkus atėmė "skaudama širdimi"

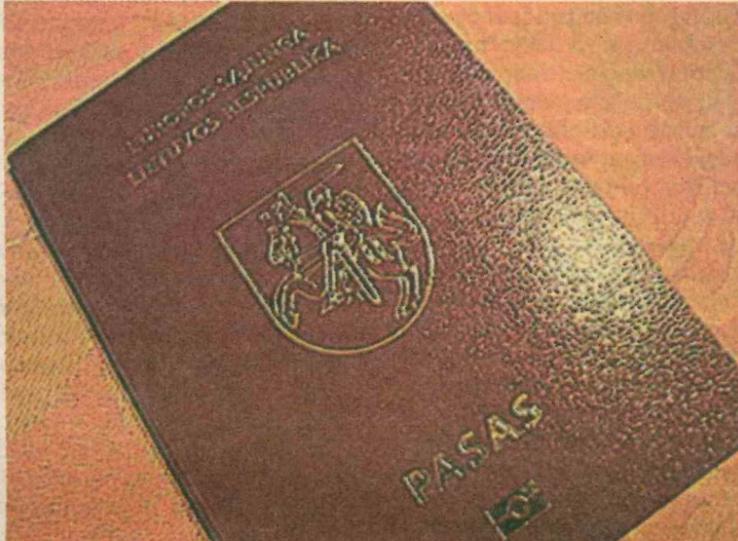
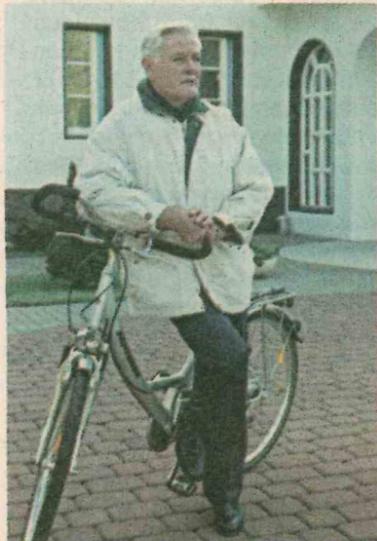
Audronė SIMANONYTĖ

Tik dvi savaites gyva buvo didelis užsienio lietuvių dalies viltis

išsaugoti Lietuvos pilietybę. Po birželio 30 d. Lietuvos Respublikos Seime priimtų Pilietybės įstatymo pataisų, jas vetavo Lietuvos

prezidentas Valdas Adamkus. Liepos 15 dieną, Seimui patvir-

Nukelta į 17 psl. ⇨

Prezidentas sužlugdė daugelio "trečiabangių" viltis išlaikyti Lietuvos pasą, priėmus JAV pilietybę. Tačiau, pagal naują įstatymą, jį galės gauti bent jau Amerikoje gimę Lietuvos piliečių vaikai.

„Sugrižėlių“ misija – padėti sugrižti ir mums

LGAVO „Sugrižus“ atstovai Čikagoje sakė, kad neagituoja sugrižti į Lietuvą, bet nori padėti apsisprendusiems tai padaryti

Renginio organizatoriai - LGAVO „Sugrižus“ atstovai prezidentas Daumantas Matulis bei bendradarbiavimo ir ryšių su visuomene koordinatorė Giedrė Ieva Šipailaitė

Dalia KAVALIAUSKIENĖ

Lietuvių, gyvenusių Amerikoje, visuomeninė organizacija (LGAVO) „Sugrižus“ pradėjo savo misiją po JAV. Vienas pirmųjų grupės atstovų susitikimų įvyko liepos 13 dieną Čikagos apylinkėje Lemonte (IL). Organizacijai atstovavo jos prezidentas Daumantas Matulis bei bendradarbiavimo ir ryšių su visuomene koordinatorė Giedrė Ieva Šipailaitė.

„Sugrižus“ atstovai susirinkusiems kelioms dešimtims čikagiškių JAV lietuvių papasakojo apie savo veiklą bei organizacijos tikslus. Viens svarbiausių - parodyti emigrantams,

kad Lietuva galvoja apie juos, ir padėti jiems konsultuojant įvairiais klausimais, su kuriais susiduria gimtinės grįžtančios lietuvių šeimos. Net kelis kartus LGAVO atstovai pabrėžė, kad jie neužsiima nei agitacija, nei propaganda, kviečiant emigrantus sugrižti į Lietuvą.

Su pačia organizacija, jos susikūrimo istorija bei veikla buvo galima susipažinti anksčiau, „AL“ numeruose, todėl šiandien norime pateikti ne pompastiškas kalbas, o gana įdomias diskusijas, kurios užvirė tarp „Sugrižus“ atstovų ir „Two Rivers“ restorane (Lemont, IL) susirinkusių JAV lietuvių.

Lietuvoje blogai tiems, kurie nesiima iniciatyvos

Ponas Vytautas teiravosi, kaip jaučiasi žmonės, gyvenantys Lietuvoje, ir kur, prelegentų manymu, gyventi geriau - Amerikoje ar Lietuvoje.

Į tai D. Matulis atsakė: „Jei prieš dešimt metų manęs kas būtų paklausęs, tai tada tikriausiai dauguma galvojo, kad čia gyventi labai gera ir lengva, kad doleriai auga ant medžių... Dabar [Lietuvoje] kai kurie lietuviai sukūrė savo verslą ir sėkmingai dirbaujasi. Nors jaučiama gana didelė socialinė atskirtis ir pusė šalies gyvento-

Nukelta į 9 psl. ⇨

Kas bendro tarp susišaudymų Čikagoje ir olimpinių žaidynių?

Audronė SIMANONYTĖ

Populiariojo Čikagos kasmetinio renginio - festivalio „Taste of Chicago“ metu miesto centre įvyko susišaudymas, kurio metu 4 žmonės buvo sužeisti ir vienas žuvo. Tačiau žinančius apie šį tragišką įvykį nustebino ne pats susišaudymo faktas, o JAV žiniasklaidos abejingumas jam. Kodėl? Tokį klausimą kelia ir į jį „AL“ bando atsakyti vienas iš įvykio liudininkų čikagiškis Joe Kulys.

Šūviai 1.5 milijono minioje

„Taste of Chicago“ laikomas didžiausiu pasaulyje maisto festivaliu. Kiekvienais metais šis vienas populiariausių renginių visoje Illinois valstijoje sutraukia minias žmonių. Dešimt dienų Čikagos centre trunkantį festivalį šiemet, dienraščio „Chicago Tribune“ duomenimis, aplankė daugiau negu 3,5 milijono gyventojų. Vien tik ketvirtadienį, liepos 3 d., miesto centre žmonių buvo apie 1,5 milijono. Tačiau ketvirtadienio vakaras čikagičiams baigėsi šiek tiek netikėtai.

Vakare po fejerverkų, kai žmonių minia patraukė prie savo automobilių į vakarinę miesto pusę, atskirose miesto dalyse prasidėjo šaudymai.

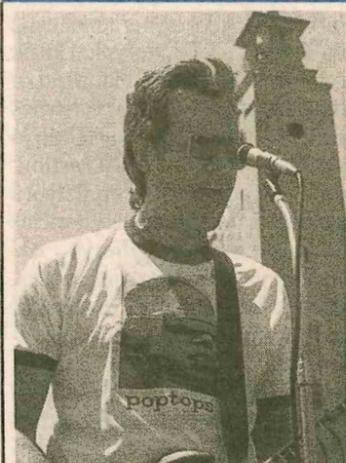
„Amerikos lietuviui“ apie įvykį pasakojo Joe Kulys tuo metu kaip tik klausėsi policijos radijo. Vyro žodžiais tariant, kad „kažkas negerai“, jis pajuto tada, kai vienu metu radijo bangas ėmė tiesiog plėšyti įsakymai policijos pajėgoms vykti į vieną

Nukelta į 25 psl. ⇨

Aktyvus lietuviybės Marquette Park'e palaikytojas, ilgametis vienas iš Čikagos ligoninių „risk management“ administratorius Joe Kulys tapo netiesioginiu susišaudymų Čikagoje liudininku

GYVENIMO STILIUS

Vytas Beleška: „Ne ten esu, kur turėčiau būti...“ 20p.

ŠIANDIEN SKAITYKITE

Insulino pompos: ar iš tiesų taip saugu, kaip atrodo? 6p.

Kuklus Atlanto nugalėtojų prisiminimas Čikagos Marquette Park'e 8p.

XIII Lietuvių tautinių šokių šventės dalyvių įspūdžiai 10p.

Interneto įsibrovėliai užpuolė lietuviškus tinklalapius 15p.

Darius Udrys: „Kiekvienas žmogus turėtų jaustis svarbus kuriant savo šalies gerovę“ 18p.

Rumunai seka lietuvių pėdomis 26p.

„Liths“ futbolo čempionate – du lyderiai 30p.

PASTOVIOS RUBRIKOS

Kas? Kur? Kada?..... 4
Čikagoje ir apylinkėse..... 5
Kryžkelė 6-7
Kultūra ir menas..... 10-11
Rytų pakrantė 15-17
Vakarų lietuviams..... 18-19
Sporto naujienos..... 30-31
Garažas 33

AL nemokami skelbimai
tel. (708) 546 3157
(palikti žinutę)

AL reklama
tel. (708) 546 3156

AL prenumerata
tel. (708) 924 0403
Faks. 866 340 7495

9 771450 022

**PASKOLOS NEKILNOJAMAM TURTUI,
NAUJAI STATYBAI IR VERSLUI**

Baigėsi fiksuoto procento terminas?

Persifinansuokite su mumis ir mokėsite per pusę mažiau nei mokėjote iki šiol!

EGLE ATENCIO
Illinois Residential Mortgage Licensee

- * Perfinansavimas ir pirkimas iki 95%
- * LTV - be pajamų patikrinimo.
- * "Jumbo" paskolos iki 90% LTV.
- * Paskolos naujai statybai - iki 3MM.
- * "Cash-out" ir "Equity" kreditinės linijos
- * - maksimaliam pinigų išėmimui.

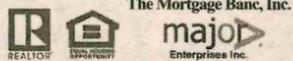
Taip pat konsultuojame visais verslo ir personalinių paskolų gavimo klausimais.

Procentai vėl ypač žemi!

Dėmesio, besiruošiantiems savarankiškai parduoti nekilnojamą turtą! Už nedidelį komisinį mokestį užregistruosime jūsų namą ar butą MLS sistemoje!

(847) 483-1335 - office direct line
(630) 290-2376 - cell

eatencio@comcast.net

Užs. AA

4350 Dipaolo Center
Suite E, Glenview IL
60025

ILONA
RETYTE

- Visi kredito tipai
- Pirkimas
- Perfinansavimas
- Pirkimas be pradinio įnašo
- Procentai žemesni nei 3.99%
- "Home Equity" linijos iki 100%
- Mes surandame finansavimą kiekvienam
- Neseniai šalyje?
- Norite perfinansuoti savo namą ir mokėti mažiau?
- Norite sužinoti, kaip pagerinti savo kredito istoriją?
- 100% finansavimas be mokesčių parodymo
- „4 unit“ (4 butų namams) taikoma 100 proc. paskola be dokumentų patikrinimo.

PAKLAUSKITE APIE
"NO CLOSING COST" GALIMYBĘ.

For more information call (847) 668 6279
Office 847-803-3540 - Fax 847-803-3624.

Užs. AA

DIANA JASIN

Užs. AA

1-312 388 1525

**Multi-Million Dollar Realtor
-Top Producer**

- * PIRKIMAS
- * PARDAVIMAS
- * NUOMA
- * INVESTAVIMAS-NUOMA
- * NAMAI * BUTAI
- * BIZNIO PATALPOS

Bankų nusavinti namai-"short sale".

Neparduodate namo, nes esate įsiskolinę daugiau nei jo vertė - SKAMBINKITE!

DAIVA ŠALKAUSKIENĖ

Broker Associate

2 BD, 1.1 BH
\$238,000 Schaumburg
Vieta šalia
Woodfield prekybos
centro ir HW I 90.

Cell : (630) 290-2760
E-mail: daivasalk@kw.com
www.daivamyagent.com

800 E. Northwest Highway, Suite #200
Palatine, IL 60074

KELLER
WILLIAMS
REALTY
TEAM REALTY

Užs. AA

„Sugrižėlių“ misija – padėti sugrižti ir mums

Atkelta iš 1 psl.

Jų gyvena ant skurdo ribos, bet dažniausiai tai tie, kurie nesiima jokios iniciatyvos, nes jiems tai yra per sudėtinga ir sunku”.

Visvydas Matulis, Daumanto brolis, domėjosi: "Jau devyneri metai, kai gyvenu JAV. Manau, kad lietuvių Amerikoje tikrai daug, bet esu pasiryžęs grįžti į Lietuvą. Mokausi koledže ir norėjau paklausti, ar Lietuvoje užskaitomi mokslo kreditai, kuriuos esu gavęs JAV, ir ar galėčiau juos persivesti į Lietuvos aukštąją mokyklą?"

Daumantas paaiškino savo broliui bei kitiems susirinkusiems: "Dėl kreditų užskaitymo Lietuvoje egzistuoja didelė problema, tai yra viena iš lietuviškos švietimo sistemos bėdų. Nuo sovietmečio laikų vis dar bandoma kažkaip išlaikyti, kad „nenukristų mokymo lygis“. Nenorima „išleisti“ paskaitų, kurias studentai išklausė užsienyje. Viena mano draugė grįžo iš JAV, kur buvo baigusi psichologijos studijas, ir Lietuvoje jos nepriėmė dėstyti anglų kalbos, nors ji ją mokėjo tiesiog tobulai, nes neturėjo anglų kalbos mokytojo diplomo... Lietuva sunkiai išleidžia studentus užsieniečius, sunkiai integruojasi į Europą, bet manau, kad ateityje vis viena turės pripažinti ir priimti visus, baigusius mokyklas užsienyje”.

Vietoj psichologo – bendravimas su turinčiais panašią patirtį

Žiniasklaidos atstovai klausė, kas finansuoja LGAVO ir ką ši organizacija gali duoti daugiau, nei galima rasti internete ar sužinoti per draugus.

„Sugrižus“ prezidentas Daumantas dalijosi savo mintimis: "Mūsų niekas nefinansuoja, todėl esame nuo nieko nepriklausomi. Renkame nario mokestį, iš to ir gyvename. Manau, kad labai blogai, kai projektai finansuojami, nes tampa kažkam atsakingas. Tokius projektus turi inicijuoti pats žmogus, tada bus galima kažką pasiekti.

O dėl antrojo klausimo. Jei Jūs nusišviesite tą patį klausimą į Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centrą ir mums, gausite panašius atsakymus. Pagrindinis skirtumas yra tas, kad mes turime grįžimo į Lietuvą patirties ir galime būti Jums kaip nepriklausomi patarėjai ir padėjėjai. Mūsų patarimai nieko nekainuoja, nes esame ne pelno siekianti organizacija. Esame užimti žmonės ir blogiausia, kas gali įvykti, gavus Jūsų klausimą, tai, kad jį galime persiųsti kitai gerai informuotai organizacijai arba visai neatsakyti..."

Ryšių su visuomene koordinatore Giedrė pritarė: "Šiandien mes dirbame iš savo resursų, bet yra parašytas projektas, turint viltį įsteigti vieną darbo vietą. Krūvis gana didelis, gauname daug laišku ir skambučių įvairiais klausimais ir fiziškai nebeįmanoma visko padaryti visuomeniniais pagrindais."

Psichoterapeutė Laima Zavis-

tauskas domėjosi: "Pirmiausia noriu pasidžiaugti, kad skleidiate gerumo ir optimizmo skiepą tarp lietuvių. JAV yra nedaug specialistų, kurie domisi emigrantų psichologine būkle. Manau, kad šiandien tai neįvardinta problema valstijose. Ar turite kokių nors specialistų, kurie padėtų žmonėms, patiriantiems adaptacijos periodą sugrižus atgal?"

Daumantas tikino: "Mes neturime profesionalių psichologų, tačiau per betarpišką bendravimą stengiamės kiek galėdami padėti bent savo organizacijos nariams. Kviečiame ir kitus, kurie nors trumpam grįžta į Lietuvą, apsilankyti mūsų susirinkimuose ir gal kils mintis visam laikui apsigyventi Lietuvoje."

Susilaukė priekaištų, jog reikšmingi patys sau

Pasisakyti ir pasidalinti savo mintimis panoro ir internetinio laikraščio „Bičiulystės“ vyr. redaktorė Ligija Tautkuvienė. Ji režė tiesiai šviesiai: "Man Jūs truputėlį juokingi, nes tas projektas, apie kurį čia mums papasakojote ir rašėte, man regis, tik tam, kad patys sau atrodytumėte reikšmingi. O kai prakalbote apie himno kūrimą, pagalvojau, jog tikriausiai neturite ką veikti..."

Neseniai buvau Lietuvoje, teko susitikti su žmonėmis, kurie yra sugrižę iš Amerikos. Manau, kad daugiausia grįžta tie, kurie nemato prasmės čia būti, nes negali susitvarkyti legalių dokumentų. Tas pats ir su Giedre [Šipailaite], jei būtų susitvarkiusi, gal būtų pabuvusi ilgiau, o Daumantas [Matulis] gavo didelį finansavimą, kodėl jam negrįžti? Viskas, ponai mieli, remiasi į darbą ir atlyginimą. Darbų Lietuvoje yra, atlyginimų – ne. Vienas pažįstamas, dar ir dabar turintis JAV savo verslą, sako, kad Lietuvoje jis vos galą su galu suduria... Kitas dalykas, Amerikoje irgi niekas mūsų nelaukė, pati prieš penkiolika metų atvykau, teko valyti namus, bet karūna nuo galvos nenukrito. Jei atvykai ne iš vaikų darželio, žinai, kad lengva tikrai nebus, ir tenka prisitaikyti. Lankantis Lietuvoje paklausiau „Maximos“ kasininkės, kiek ji gauna atlyginimo, atsakė - 1200 litų per mėnesį... Žodžiu, atlyginimai [Lietuvoje] maži, o kainos – didžiulės.

Gal Jūsų misija ir graži, bet ji man primena komjaunimo brigadą, kuri važiuodavo į plėšinius. Jei tai darote savo iniciatyva, yra puiku, bet jei imate pinigų iš Lietuvos, jau nieko gero. Manau, vargu bau ką nors čia suagituosite, bet sėkmės Jums".

Organizacijos prezidentas Daumantas negalėjo neatsakyti į jį asmeniškai palietusias pokalbio detales: "Labai ačiū už kritišką nuomonę, kuri diskusijai suteikia aštrumo. Sakėte, kad gavau didelį finansavimą, gyvendamas JAV turėjau gana nemažą atlyginimą. Tikrai didesni nei vidutinis. Kai darbe

pasakiau, jog išvažiuoju gyventi į Lietuvą, bendradarbiai vos ne pirštą prie smilkinio sukiojo, nes atsisakiau geros vietos ir perspektyvos... O aš buvau prašęs Europos Sąjungos finansuoti projektą už 80 000 eurų. Mano projektas buvo apmokėtas, nors tai visiškai nedidelė suma moksliniam darbui ir jos užteko tik keliems prietaisams įsigyti... Kai važiauvau į Lietuvą, man atrodė, kad viskas bus daug blogiau, bet taip nebuvo. Išleidau vadovėlį, dėstau universitete ir tą patirtį, kurią sukaupiau gyvendamas JAV, pritaikau tėvynėje. Sutinku, kad kai kurie žmonės tikrai varganai gyvena – mokytojai, gydytojai ir kiti... Žinoma, daug lengviau gyventi didelėje ir galingoje valstybėje nei mažoje ir silpnoje.

Mums labai svarbu skleisti optimizmą ir pasakoti savo situacijas, kur mes esame laimingi... Tikimės tarp Jūsų rasti tokių, kurie užsidegtų mūsų optimizmu taip, kaip ir mes."

Giedrė pridūrė: "Dėl himno, kurį minėjo Ligija, mes tikrai turime ką veikti, bet jis kuriamas dėl elementarios rinkodaros. Beje, tuo užsiima režisierė Ramunė Rakauskaitė, kuri tikrai turi ką veikti. O dėl ko išvykau iš JAV, tai tikrai nebuvo ta priežastis, kuri paminėta. Visi emigrantai yra labai skirtingi, daugumai [grįžusių] nesvarbi finansinė padėtis".

Susitikimas vieniems patiko, kitiems ne

Diskusijos vyko dvi su puse valandos, susirinkusieji po to dar ilgai dalinosi savo patirtimi, jausmais, svajonėmis ir nesiskirstė.

Po renginio pakalbinome du jo dalyvius.

Giedriaus klausėme, ar renginio metu jis gavo tą informaciją, kurios tikėjosi eidamas į jį. Vyras mums pasakojo: "Aš pats jau penkeri metai gyvenu JAV. Kas antri metai aplankome Lietuvą. Visiškai neseniai grįžome iš ten. Labai smagu sugrižti ir nepaprastai sunku vėl iš jos išvažiuoti... Mes esame apsisprendę visam laikui vykti gyventi į Lietuvą. Tik savęs pasitikrinimui su žmona atėjome į šitą renginį. Esu juo patenkintas. O nuomonių ir likimų yra labai įvairių ir tik kiekvieno asmeninis apsisprendimas lems, kur jis ir kodėl nori gyventi... Jei iškils kokie klausimai, aš manau, jog parašysiu organizacijai „Sugrižus“ laišką, bet galvoju, kad daugiau remsimės savo draugų ir giminių pagalba bei patirtimi".

Kita renginio dalyvė - Nijolė savo nepasitenkinimą išreiškė keliais žodžiais: "Nelabai supratau organizacijos tikslus ir siekius. Manau, kad jos veikla daugiau nukreipta savo tikslų realizavimui – kaip bendraminčių klubas, kuriame jie randa bendrą kalbą. Tai nėra blogai, bet Ligija gerai pasakė, jų veikla primena komjaunimą – daug gražių žodžių ir mažai veiklos..."